

dels mundtlig, og under hvilke der endogsaa, gonstle vist kun under særegne Omstændigheder, kan være Tale om at føre Vidner, for at bevise eller sandsynliggjøre, at Parten vil kunne føre bedre Bevis, end han uden Skyld har set sig istand til at føre, da Sagen hidt var for. Retten enten bevilger Forfriskningen ved sin Kjendelse eller negter den. Spilken af Delene der finder Sted, vil en Appel til Højesteret jo kunne ske. Det hedder derom i Lovforslagets § 336: „Kjendelser af Retten, hvorved ny Foretagelse af Sagen tilsaas eller negtes, kunne paaantes“. Jeg vil, for at simplificere Tilfældet, forudsætte, at det er den Part, der begjærer Forfriskningen, hvem det ved Kjendelse negtes at faae Forfriskningen, og som derfor appellerer til Højesteret. Ved denne Procedure af Forfriskningen ved Landsretten er det fjerde Gang, at Sagen bliver procederet ved Landsretten. Altsaa den Part, jeg nævnte, appellerer Forfriskningskjendelsen til Højesteret. Sagen kommer saaledes for tredje Gang for Højesteret, og jeg forudsætter, at Højesteret giver Parten Medhold. Sagen vender saa atter tilbage til Landsretten, fordi Vidnerne, som jeg oftere har nævnt, ikke kunne føres for Højesteret. Sagen forfattes i den Stand, hvori den nu staar efter Højesteretsdommen ved Landsretten, og det er femte Gang, Sagen procederes ved Landsretten. Dette foregaar der atter paa den Maade, som jeg tidligere har nævnt, og som jeg ikke igjen skal gennemgaa; kun bemærker jeg, at Vidnerne atter maa føres om, forsaavidt der ved den Paakjendelse, som ved Landsretten nu skal finde Sted, lægges Vægt paa de tidligere Vidners Udsagn, og disse maa anses for relevante. Der falder altsaa igjen en Dom ved Landsretten, og denne gaar jo atter en af Parterne imod, den ene eller den anden, der har Ret til at appellere den, for at søge at faae den forandret. Jeg vil forudsætte, at den Part, som appellerer denne Gang, gjør det i Henhold til Lovforslagets § 297, f, hvor der staar Tale om, at Krænkelse af Rettergangsreglerne kunne afgive Grund til Paaanke. Der staar nævnt blandt de enkelte Tilfælde, hvor en saadan Krænkelse af Rettergangsreglerne har fundet Sted, „at Retten i sin Paakjendelse ikke har holdt sig indenfor Parternes Paastande eller øvrige Procedure, eller at Retten har forsømt at paakjende Noget, der burde have været paakjendt“. Jeg holder mig til dette Sidste, at Parten anser over, at Retten har forsømt at paakjende Noget, som burde have været paakjendt. Han siger i saa Henseende: Der var af mig anført visse faktiske Omstændigheder under min Procedure for Landsretten, men om disse faktiske Omstændigheder burde Landsretten i sin Dom, uagtet den ikke lagde nogen Vægt paa dem, have udtalt, hvorvidt den ansaa dem for beviste eller ikke, thi det har jeg udtrykkelig begjæret, saaledes som jeg er berettiget til — nemlig ifølge, hvad jeg tidligere

oplæste af Lovforslaget. Dette har Landsretten forsømt eller forglemt, og det er herved, at jeg stiller min Anke. Derksom Parten godtgjør, hvad ikke synes at være vanskeligt, at det virkelig forholder sig saaledes, er Højesteret nødt til at give ham Medhold. Landsrettens Dom bliver atter ophævet, og Sagen gaar tilbage til Landsretten, for der at blive procederet for sjette Gang. Denne Procedure finder Sted efter de Regler, jeg tidligere har nævnt, og som jeg ikke skal opholde mig ved paany at gennemgaa; der kan altsaa blive Tale om at forhøre Vidnerne paany eller endel af dem. Der falder paany Dom ved Landsretten, som Parterne have Ret til atter at appellere, og Sagen kommer saaledes for femte Gang ind for Højesteret. Jeg vil antage, at Sagen dermed er afsluttet, sjsjndt det ikke vilde være vanskeligt at finde Tilfælde, hvor Sagen vilde gaa endnu flere Gange frem og tilbage mellem Højesteret og Landsretten. Derksom Nogen imod den Fremstilling, jeg har givet, skulde indvende, at jeg har taget et forviklet Tilfælde, skal jeg svare, at det har jeg jo strax indrømmet, at denne Indvending er rigtig, jeg har taget et forvket Tilfælde; men jeg vil tilføie, at ligesom Processen ikke saa sjelden antager en forviklet Karakter, saaledes gaar min mangeaarige — over femogtyveaarige — Erfaring som Sagfører i den Retning, at det ofte hender, at, naar en Sag procederes imellem to Parter, der begge mene, at de kæmpe for deres gode Ret, saa komme Vidensskaberne i Bevægelse, Blodet kommer i Rog, og de vige ikke tilbage for at forsøge paa at benytte et hvilket som helst Retsmiddel til at vinde deres Sag, saalange de endnu have en Chance for sig, og saalange deres Rung endnu tillader det. Med Hensyn til Lovkastets Procedure hedder det i Motiverne Pag. 30, at „man holder sig forvisst om, at den ordinære Retshandling efter Lovforslaget er forbunden med saa store Fordele, at Publikum vil blive indtaget for den, navnlig paa Grund af dens Hurtighed“. Om denne Forhaabning kan ventes at ville gaa i Opfyldelse, derom skal jeg ikke tillade mig i Dieblirket at udtale nogen Mening. Jeg nævnte i Forbigaaende tidligere, at der er en anden Maade end Paaanke til at bringe Sagen for Højesteret, nemlig ved et Retssinstitut, som kaldes Bepværing. Det er i det Væsentlige en skriftlig Procedure, hvorved der dog kan anvendes nogen Mundtlighed. Jeg skal ikke videre opholde mig ved dette. Lovkastet har ikke set sig istand til at give nogen principiel Regel for, hvornaar Institutet Bepværing skal anvendes, men har foreskrevet dets Anvendelse i en Række af Tilfælde, der ere opregnede i Motiverne Pag. 147. Jeg har tidligere nævnt, at det Hovedprincip, som behersker Udkastets Procedure, er Umiddelbarhedsprincippet eller vel rettere Bevisumiddelbarhedsprincippet. Om dette Princip for at føres frem i Virkeligheden